

ÂŞIK NURŞAH'IN ŞİİRLERİNDE GURBET

Canan KÖKUS

Yüksek Lisans Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, canan.kokus@gazi.edu.tr

ÖZ

Gurbet, sözlüklerde doğup yaşanılan yerden uzak olma, gariplik, yabancılik anlamlarında tanımlanmıştır. Türkler tarihte varoluş sahnesinden günümüze kadar atlı-göçebe medeniyetinin yaşam kültürünü devam ettirmişlerdir. Bu yaşam tarzı gerek Türk edebiyatını gerek Türk kültüründe haberleşme araçlarını şekillendirmiştir. Türk halk edebiyatı ürünlerinde ve özellikle Türkülerde, halk hikâyelerinde, manilerde vd. çoğunlukla silya olan özlem ve gurbet temasıyla karşılaşmaktayız.

Halk şairleri, halktan kişilerdir ve eserlerini gerçekle bağlantılı olarak icra ederler. Halk şairleri, eserlerinde doğup büyüdüğü coğrafya ve kültürün dilini kullanmışlardır. Gurbette olan kişi, memleketinden, sevdiğinden, ailesinden bir haber bekler. Halk şairlerinin şiirlerini incelediğimizde dağdan, taştan, gökten, ovoidan, gölden, yağmurdan ve gökte uçan kuştan haber sorduklarını görürüz. Halk şairleri, şiirlerinde yine bu tabiat unsurları vasıtasıyla gurbette kalan sevdiklerine haber gönderirler. Gurbette kalan âşıklar aynı zamanda sevdiklerinden habersiz kaldıklarında yahut bekledikleri haber geciktiğinde şiirlerinde dağa, taşta, bülbüle, rüzgâra sitem ederler.

Âşık şiirinde gurbet teması bütün âşıkların işlediği ortak bir tema olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanatını icra etmek için sazını alıp gurbete giden âşıklar gittikleri yerlerde yaşadıkları zorlukları, hissettikleri duyguları şiirlerinde dile getirmişlerdir. Gurbete giden âşıklar sevgilisine duyduğu aşkı, özlemi, hasreti ve döndüğünde sevdiğini bulamayacağı, gurbetten dönemeyeceği korkusunu şiirlerinde anlatmışlardır.

Anahtar Kelimeler: Gurbet, garip, Âşık Nurşah, edebiyatımızda gurbet.

HOMESICKNESS IN LOVE WITH THE POETRY NURŞAH

ABSTRACT

Being absence from home is described as being away from homeland, foreignness, strangeness in dictionaries. Turks have continued nomadic life-style since their existence throughout history till today. This life style has formed their communication tools in both Turkish literature and Turkish culture. We generally come across missing and absence concepts in Turkish literature works especially in folk songs, folktales, Turkish poem etc.

Minstrels are the man of people and they perform their works relevant to reality. Minstrels use the language of their homeland's geography and culture in their works. The one who is abroad expects new from his homeland, lover and family. When we analyze the minstrels, we see that they ask for news from mountains, lakes, rains etc. Beside they send words to their lovers via these natural heritages. Also we see that when minstrels are kept unaware of their lovers, they complain these natural heritages.

In the Minstrel poem, the homesickness theme confronts to us as a common theme indwelled by all Minstrel. Minstrels leaving the homeland by getting his stringed instrument to perform his art have expressed their difficulties encountered and emotions they feel in their poems. In their poems Minstrels leaving the homeland has told of love, miss, sick for their beloved the fear of not to coming back and the fact that they could not find them.

Keywords: homesickness, strange, Minstrel Nurşah, homesickness in our literature

1. GİRİŞ

Durşen Mert, Eskişehir ilinin Mihallıççık ilçesi Çardak Köyü'nde 1954 yılında dünyaya gelmiştir. Bazı kaynaklarda İstanbul'da yaşadığı söylenmiş olmakla birlikte Eskişehir'de yaşamaktadır. İlkokul mezunudur fakat daha sonra açıköğretime devam ederek ortaokul diplomasını almıştır. On iki yaşında evlenerek Üstbaşı Köyü'ne gelmiştir. Üç çocuk annesidir. Âşık Nurşah mahlasıyla şiirlerini icra etmektedir (Kökus, 2014: 1).

Âşık Nurşah 'ın şiirlerinin konularını seveda, vatan, bayrak, kardeşlik, barış, beşerî aşk, ilahi aşk, dostluk oluşturmaktadır. Nurşah, geçmişten günümüze bütün sözlü gelenek sözcülerinin de sızlanışı, feryadı olan gurbete şiirlerinde yer vermiştir.

Edebiyatımızda Gurbet

Kelime anlamı olarak gurbet, "doğup yaşanılmış olan yerden uzak yer" (TDK, 2009: 800), "gariplik, yabancılık", "yabancı yerlere gitme, seyahat, iğtirâb, vatani haricinde bulunma", "yabancı yer, vatan harici" (Sami, 2010: 396) anlamında kullanılır. İnsanlar bazı sebeplerden dolayı doğup büyüdüğü yerden uzak kalırlar. Gönüllerinde sılaya kavuşma arzusu hiç eksik olmaz. Daima sılanın taşı, toprağı, dağı, deresi, ağacı, kuşu hülâsa tüm hatırası gönlünde hep tazedir (Kaya, 2007: 351). Halk şairleri şiirlerinde gurbeti zalim gurbet, el kapısı, yaban el, yaman gurbet, umman gurbet, hain gurbet, tuzak gurbet, sayhan gurbet olarak nitelendirmişlerdir.

Çocuk denecek yaşta düştüm hallere
Çok geçmeden kapıldım azgın sellere
Adresi bilmeden yaban ellere
Yâr nerde diye haber salsam ne olur? (Abeş, Gül, 2008: 104)

Gurbet çekilmiyor zalım
Kahrımdan büküldü belim
Söyleyemez oldu dilim
Dişim döküldü teker teker (Ünal, 2010: 67)

Hasretin narına yaktın özümü
Hain gurbet iki gözün kör olsun
Yıllar yılı güldürmedin yüzümü
Zalim gurbet iki gözün kör olsun (Turan, 2010: 228)

Halk şiirinde gurbet temasına iki farklı açıdan yaklaşmak mümkündür. Bunlardan birincisi doğup büyüdüğü yerden uzak olma anlamındaki gurbet algısıdır. Halk şairleri, şehir şehir dolaştıklarından memleketleri onlar için her zaman özlem duyulan bir yer olmuştur. Gerek anonim halk edebiyatında gerek âşık edebiyatında gurbet teması sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Halk şairlerinin büyük çoğunluğu şiirlerinde gurbet temasını işlemiştir.

Gurbet, halk şairi için sevdiğinden ayrılıktır. Gurbete giden XVI. yüzyıl âşıklarından Kul Mehmed sevgilisinden ayrılmanın verdiği hüznü şu dördlüklerde dile getirmiştir:

Bülbülünüm feryadım var zârım var
İncü cevher medinidür şârım var
Lale sünbül al çiçekli yârim var
Gül sevdiğim geld(i) ayrılık günleri

Deli gönül karları dağları aştı
Hicr-odiyle dertli sinemiz pişti
Der Mehemed yine gurbete düştü
Yol sevdiğim geld(i) ayrılık günleri (Köprülü, 2004: 66)

Gurbet sevdiğinden habersiz kalmaktır. XVII. asır saz şairlerinden Karacaoğlan şu dördlükte gurbete düşünce sevgilisine dostlarından haber almasını söylemektedir.

Karaca oğlan der ki ölüp ölünce
Ben de güzel sevdim kendi halimce
Varıp gurbet ile vâsıl olunca
Dostlardan haberim al melil melil (Köprülü,2004: 303).

Yurdundan ayrı düşen XVII. yüzyıl âşıklarından Kâtibî aşağıdaki dördlüklerde gurbette yaşamının zor olduğunu ve yurdunu özlediğini dile getirmektedir.

Gurbetlikten başa gelen halleri
Söylemeye varmaz dilimiz bizim
Kasdedip adûlar aldı yolları
Göze hayal oldu ilimiz bizim

Bizim aşımıza âğu kattılar
Ayağımız bendedüben gittiler
Âşık deyu iftiralı ettiler
Hünkâra arzolup halimiz bizim (Köprülü,2004: 133)

Günümüz halk şairi Âşık Yoramoglu, gurbet duygusunu şu dördlükte dile getirmiş ve dördlüklerde gurbette ağladığını, gurbetin zorluğunu ifade etmiştir.

Gözyaşımı derya gibi
Döküyorum gurbet elde
Dicle, Fırat, Nil misali

Akıyorum gurbet elde

Kimler bakar garip yüze

Mevla'm böyle yazmış bize

Bu bağrımı ateş köze

Yakıyorum gurbet elde (Karadeniz, 2010: 71)

Kul Nuri de gurbetin çilesini çekenlerdendir. Gurbetin acısını günbegün hisseder ve çaresizlik içinde gurbete teslim olur.

Gurbet beni günden güne yaralar

Köye doğru bakar bakar ağlarım

Ele gücüm yetmez kime ne deyim

Ben kendimi yıkar yıkar ağlarım (Alptekin:2003: 211)

Halk şairlerinin dile getirdikleri duyguları içinde en coşkulu ve etkilisi sevdası, hasreti ve gurbetidir. Metin Tombul'un da gurbeti ifadesinde söz gücünü ve duygularının yoğunluğunu görürüz.

Gurbetin orta yerinde

Düşünceme sıla düştü

Efkârlı günün birinde

Bakışlarım yola düştü

Yüzler yaban simalar el

Hasret iplik iplik, tel tel

Gözlerimden coşkun bir sel

Boşanacak hâle düştü (Tozlu, 2014: 11).

Tombul, gurbette yaşamış ve gurbette ölmüştür. Kendi tabiriyle gurbet onu yakasından yakalamıştır.

Ne yana baktıysam bana yabancı

Yitirdim kalbimde olan inancı

Dolu yüreğimde bir tuhaf sancı

Dolaşmıyor artık kanım be gurbet

Bırak şu yakamı çekip gideyim

Kendi kaderimi kendim güdeyim

Dost mu bıraktın ki veda edeyim

Parça parça oldu dünüm be gurbet (Tozlu, 2014: 11).

Bir diğerk yaklaşım ise tasavvufî olarak gurbet temasıdır. Tasavvufta dünya gurbet olarak algılanır. Tasavvufî düşüncede, Allah'tan ayrı kalan, onun vuslat ateşiiyle yanan sofi de gurbettedir. Çünkü onun asıl sılası, vücud-ı mutlak denilen Allah'ın varlığıdır (Kaya, 2007: 352). Kendisini ilahi aşka adanmış olan mutasavvıflar için ölüm gurbetin sona ermesidir, gurbetin son bulmasıyla mutasavvıf gariplikten kurtulur. Yunus Emre'nin aşağıdaki şiirinde de bu anlayışın hâkim olduğunu görmekteyiz.

Çok çok şükür sen Çalab'a maksuduma erdim bu gün
Müştak idim bunca zaman pîrim yüzün gördüm bu gün

Kaygu beni almış idi canım zebun olmuş idi
Gördüm pirimin yüzünü ol kayguyu sürdürdüm bu gün

Gelsin yardan ayrı düşen gurbet ile bağı pişen
Dost bahçesi içindeki aşk tertibin kurdum bu gün

Yunus aydur yar kuluyum dost bahçesi bülbülüüm
Söyleyeyim şimden geri gülzârıma girdim bu gün (Bakirciođlu, 2003: 253)

Hiç şüphesiz Hz. Mevlânâ adı ölüme yüklediği mana ile özdeşleşmiş bir zattır. Onun anlatımında artık ölüm "başa çıkılması zorunlu" bir kavram olmaktan çıkmış, özlenen, hasretle beklenen bir "dost" olmuştur. Aslında ölümü bu şekilde anlamlandıran ilk zat Mevlânâ değildir; özellikle tasavvuf erbabı için bu algılayış çok âşinâdır (Demirci, 2000: 10-15).

Mevlânâ da Yunus Emre gibi dünyayı gurbet olarak görür ve öleceği günü düğün gecesi olarak kabul eder. Çünkü ölüm Allah'a kavuşmaktır. Mevlânâ, Mesnevi'de yer alan şu sözler ile Allah'a kavuşma arzusunu dile getirmiştir: Aslından uzak kalan kişi, gene buluşma zamanını arar (Gölpınarlı, 1990: 14).

Gurbet, yurdundan ayrı kalmaktır. Yurdundan ayrı kalan insan, gurbette birçok zorlukla karşılaşır; yalnızlık duygusunu derinden hisseder, karşılaştığı zorluklarla tek başına mücadele etmek zorunda kalır. Gurbete giden insan korkar, yeni bir yerde yaşama alışmak, yeni insanlarla tanışmak, düzen kurmak insanı tedirgin eder. Gurbete giden insan sevdiğinden, annesinden, babasından, kardeşinden, evladından, eşinden, dostundan ayrılır. Bu ayrılık, özlemi ve kavuşma arzusunu meydana getirir. Gurbete giden insan aklını sılada bırakır, döneceği günü bekler.

Askere giden genç, gurbete yolu düşen âşık çoğu zaman arkasında aklını, gönlünü ve sevdiği kızı bırakır, derinden bir özlem ve korku hissederler. Döndüğü zaman sevdiklerini görememe endişesini duyarlar. Halk şairlerinin şiirlerini incelediğimizde görüyoruz ki sevdikleri kızlar başkalarıyla evlendirilmiştir bu sebeple çoğu halk şairi gurbete sitem eder, gurbet ayrılıkla eş anlamlıdır.

Halk şairleri, gurbetin getirdiği ayrılığı, hüznü, özlemi, hasreti sazı ve sözüyle dile getirir. Gurbet onların sazında ve sözünde bütün hüznüyle hayat bulur.

Âşık Nurşah'ın Şiirlerinde Gurbet

Âşık Nurşah, gurbet temasını daha çok kadın ve anne olmanın verdiği duyguyla işlemiştir. Diğer halk şairleri gibi şehir şehir gezmeyen Âşık Nurşah, gelin olmayı, evlattan ayrı kalmayı, sevdiğinden uzak olmayı gurbet olarak şiirlerinde yansıtmıştır. Gelin olmak, Âşık Nurşah'ın şiirlerinde gurbet olarak karşımıza çıkmaktadır. Gelin, baba evinden ayrıldıktan sonra artık gurbete gitmiştir. Gurbete giden insan kendisini yalnız hisseder. Âşık Nurşah, gelin geldiği Üstbaşı Köyü'nü gurbet olarak kabul etmektedir. Âşık Nurşah aşağıdaki şiirlerinde gurbette yaşamının verdiği zorluğu ve yaşadığı üzüntüyü, sevdiklerine duyduğu özlemi dile getirmiştir.

Gelin gittim küçük yaşta ellere,
Yaş on iki körpe düştüm dillere,
Saliverdim örük saçım bellere,
Tane tane zülûf döktün gör beni

Gurbet derdi yara derdi yar derdi,
Yetiverdi şu canıma yar derdi,
Lokmanım yok diyemedim yar derdi
Çaresizim kara yerler sar beni

Artık gülmek haram bana dünyada,
Düşmüşüm ben garip Nurşah feryada,
Gözyaşlarım içe içe deryada
Boğulurum şu canımdan der beni. (Kökus, 2014: 149)

Gurbet benden selam olsun,
Hasret dolu yaşlarıma,
Al selamım yuvam bulsun,
Yol gözleyen kuşlarıma

Bu darbeli, kara yadlar,
Sinemi bak nasıl odlar,
Dert üstüne derdi katlar
Devranı taş başlarıma.

Hani yurdum yuvam nerde,
Hani yaylam ovam nerde,
Hani eş dost canan nerde,
Rastlanmaz bu eşlerime,

Yavrular yoluma bakar,
Bu bakış yüreğim yakar,
Dünyamı başıma yıkar,
Hayal kurdum düşlerime.

Nurşah, bağrın vurdu taşa,
Gayrı bundan böyle yaşa
Sabreyleyip kadri başa,
Sardım kara kışlarım. (Kökus, 2014: 148-149)

Ata yurdundan, baba evinden ayrı kalan her insan üzüntü duyar. Gurbet yalnızlıktır, tek başına hayatı göğüslemektir, yorgunluktur. Âşık Nurşah gurbette yaşadığı sıkıntıyı, zorlukları aşağıdaki dördlüklerde dile getirmektedir.

Kara gurbet ne kadar da zorumuş,
Gülen el ağlayan ben oldum anam.
Üzerinden aylar yıllar yürümüş
Gelen el, ağlayan ben oldum anam.

Dağlarda duman var gözlerimde yaş
Kül etti sineme yaktığın ateş
Sabırdan bağrıma bastığım şu taş
Delen el ağlayan ben oldum anam.

...

Nurşah'ında olmuş gurbet gideri,
Tükenmez aşğın gamı kederi,
Doğduğu günden bu güne kaderi,
Bölen el ağlayan ben oldum anam. (Kökus, 2014: 191)
Gurbete düşenin hali yamandır
Başına ne geleceği bilinmez
El içinde ömür daim amandır
Alına yazılan kardeş silinmez (Kökus, 2014: 274)

Sabahın seher vaktinde
Öterim bülbüller gibi dost dost
Boynum bükük, gözüm yaşlı
Rengim soldu güller gibi dost dost

Kuş oldum gurbetler uçtum
Vardım ilinizden geçtim dost dost
Çeşmenizden bir tas içtim
Bağrım yandı çöller gibi dost dost

Gülmedi Nurşah şu yüzüm
Geçmedi feleğe sözüm dost dost
Ölene dek çalsın sazım
Gün görmedim eller gibi dost dost (Artun, 2012: 491)

Âşık olan kişi sürekli sevdiği ile olmak ister, sevgiliden ayrı kalmak âşığa gurbettir. Gurbete giden insan arkasında sevdiğini bırakır ve sevgilisine hasret duyar. Bu ayrılık âşık için zulümdür, derttir. Âşık, sevdiğinden haber almak ister. Âşık Nurşah aşağıdaki dördlüklerde sevgilisinin hasretinden gurbete düştüğünü ifade etmektedir. Âşık Nurşah'a göre "Gurbet derdi yara derdi yar derdi" dir.

Yaz gününde çiçeğime yağdın kar,
Hasretinle gurbetlere düşmüşüm
İçin rahat olsun gayrı zalim, yâr,
Sen habersiz ben dertlere düşmüşüm (Kökus, 2014: 142)

Bir sevdaya düştüm toprak güzel
Yıllar yılı ayrılığın çekerim
O güzelden gayrı gurbet gezeli,
Yıllar yılı gözyaşını dökerim.

Kar üstünde çiçek açtım seherde,
Mahsun kaldım yayla gibi baharda,
Mektuplar bekledim gelen haberde,
Yıllar yılı şu boynumu bükerim. (Kökus, 2014: 156-157)

Ah şu gurbeti seçeli

Gecem gündüz günüm Leyla

Yâr sen diye diye dert içeli

Gecem gündüz günüm Leyla

Şu içime dünyam kurdum

Sineme sazımı vurdum

Seni ay yıldızdan sordum

Gecem gündüz günüm Leyla

Dolaşırım bir avare

Gurbet gurbet şu sen yâre

Mecnun'dan Leyla'ya çare

Gecem gündüz günüm Leyla

Böylecene aşkın aldım

Hasretinden cana daldım

Dağı çölü sende buldum

Gecem gündüz günüm Leyla (Kökus, 2014: 285)

Evlattan ayrı kalmak anne-baba için gurbettir. Kızını gelin eden, oğlunu askere gönderen anne- baba evladından ayrı kalır. Türk toplumunda asker ocağı, peygamber ocağıdır inancı hâkim olsa da evladından ayrı kalan anne yüreği için gurbet başlamıştır. Âşık Nurşah askerde olan oğlundan ayrı kalmayı gurbet olarak kabul eder ve bu ayrılığın verdiği üzüntüyü şu dörtlüklerde ifade eder:

Bıraktığın bağda bülbüller öter,

Bilmem bu ayrılık ne günü biter

Bekleyenlerin der gayrı gel yeter,

Bütün eller türkün söyler askerim.

Toprağın bağrında al yeşil sancak,

Bu kuşların hangi dallara koncak,

Anne Nurşah, bekler telefon ancak,

Geçen yıllar türkün söyler askerim. (Kökus, 2014: 143)

Kader başka gurbet başka ırattı,

Mardin, aldı seni benden arattı,

Gecemi gündüze kattı, ağlattı,

Babandan gözyaşım gizledim yavrum.

Haberler teselli olup anana,
Dönüp geleceğin günü yuvana
Bekliyoruz kavuş anne babana
Mevla'dan dileğim feyzledim yavrum

Sağ olsun vatanın toprağı taşı
Her gurbetin vardır baharı kışı,
Kanat verem uç gel evimin kuşu,
Gökte turnaları izledim yavrum. (Kökus, 2014: 178)

SONUÇ

Gurbet kelimesi söylendiğinde yürekte bir hüznün, acı hissedilir. Gurbet ayrılıktır, yalnızlıktır, garipliktir, korkudur. Yurdundan ve sevdiklerinden ayrılan insan tedirginlik yaşar. Başka bir açıdan gurbet özlemdir, umuttur, bekleyiştir. Gurbete giden kişi yeniden yurduna döneceği günü bekler, sevdiklerine kavuşma umuduyla yaşar. Halk şairlerinin büyük bir kısmı gurbette yaşadığı zorluklardan ve çektiği sıkıntılardan dolayı şiirlerinde gurbete sitem ederler ve feleği suçlarlar.

Âşık şiirinde gurbet teması bütün âşıkların işlediği bir tema olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanatını icra etmek için sazını alıp gurbete giden âşıklar gittikleri yerlerde yaşadıkları zorlukları şiirlerinde dile getirmişlerdir. Gurbete giden âşıklar sevgilisine duyduğu aşkı, özlemi, hasreti ve döndüğünde sevdiğini bulamayacağı korkusunu şiirlerinde anlatmışlardır. Gurbete giden halk şairi kendisini garip olarak nitelendirir.

Âşık Nurşah'ın şiirlerinde de gurbet temasının ele alınışı gelenekle büyük oranda örtüşmektedir. Âşık Nurşah küçük yaşta evlenerek doğduğu köyden ayrılmış ve gelin gittiği köyü gurbet olarak görmüştür. Âşık Nurşah gelin geldiğinde yaşadığı zorlukları ve bu zorluklarla yalnız başına mücadele ettiğini, yeni tanıdığı insanlara yabancı olduğunu bu nedenle annesini, babasını, kardeşlerini, köyünü özlediğini şiirlerinde ifade etmiştir. Âşık Nurşah'ın gurbet temalı şiirlerinin çoğunda gurbete sitem ettiğini ve kızdığını görürüz.

Bir anne- babanın vatani evladıdır. Âşık Nurşah, evlatlarından ayrı olmayı da gurbet olarak değerlendirir. Askere giden oğlundan ayrıldığı için Âşık Nurşah gurbet temalı şiirler icra etmiştir. Evladından ayrı kalan Âşık Nurşah, oğluna duyduğu özlemi vurgulamış ve döneceği günü umutla beklediğini şiirlerinde ifade etmiştir.

Sevdiğinden uzakta yaşayan insan kendini gurbette görür. Gurbette olan insanın zaman geçtikçe sevgilisine duyduğu özlem canını acıtmaya başlar. Bu can acısıyla insan sevgiliye duyduğu özlemi ve kavuşacağı günü umutla beklediğini dile getirir. Âşık Nurşah, eşinden ayrı olduğu zamanları gurbet olarak değerlendirmiş bu ayrılık ve hasret canını acıttığı için gurbete sitem etmiştir.

KAYNAKÇA

- Alptekin, A. B. (2003).Gönül Kervanı, Ankara.
- Artun, E. (2012). Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı. Adana. Karahan Kitabevi. 5. Baskı.
- Bakırcıoğlu, N. Z. (2003). Yunus Emre Dîvânı. İstanbul. Ötüken Neşriyat.
- Demirci, M. (2000,Eylül). “Ölümdeki Hayat: Tasavvuf Düşüncesinde Ölüm”. Tasavvuf: İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi, Yıl: 2,Sayı: 4, İstanbul.
- Elçin, Ş. (1997). Halk Edebiyatı Araştırmaları I. Ankara: Akçağ.
- Gölpınarlı, A. (1990). Mesnevî. İstanbul. İnkılâp Kitabevi. I-II. cilt.
- Kaya, D. (2007). Ansiklopedik Türk Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü. Ankara. Akçağ.
- KÖKUS, C. (2014). Âşık Nurşah’ın Sanatı, Hayatı ve Eserleri. Yayınlanmamış lisans tezi, Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Ankara.
- Köprülü, M. F. (2004). Saz Şairleri. Ankara. Akçağ. 3.Baskı.
- Sami, Ş. (2010). Kamus-ı Türkî. Ankara. TDK Yayınları.
- TDK (2009). Türkçe Sözlük. Ankara. TDK Yayınları.
- Ünal, Ö. (2010). “ Ahmet Şahinoğlu” .Sazın ve Sözü'n Sultanları (Ed. Fatma Ahsen Turan). Ankara. Gazi Kitabevi. III. Cilt.
- Tozlu, N. (2014). Halk Şairi Metin Tombul Ve Şiirlerinin Temaları Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (ERZSOSDE) VIII – II : 1 -22
- Turan, F. A. (2010). “Kâmil Sayın” .Sazın ve Sözü'n Sultanları (Ed. Fatma Ahsen Turan). Ankara. Gazi Kitabevi. III. Cilt
- Abeş, E. ve GÜL, H. (2008). “Aydın Karasüleymanoğlu”. Sazın ve Sözü'n Sultanları (Ed. Fatma Ahsen Turan). Ankara. Gazi Kitabevi. I. Cilt

EXTENDED ABSTRACT

Being absence from home is described as being away from homeland, foreignness, strangeness in dictionaries. Turks have continued nomadic life-style since their existence throughout history till today. This life style has formed their communication tools in both Turkish literature and Turkish culture. We generally come across missing and absence concepts in Turkish literature works especially in folk songs, folktales, Turkish poem etc.

It is possible consider being absence concept in two aspects in folk poetry. First of these is the perception of being absence which means being away from homeland. Due to walking around from city to city,for minstrels their homeland is always a place they long for. Being absence concept is also one of the most frequently used in minstrel literature. Minstrel walks around for both their art,fame and also living. Being absence period begins for the minstrel after being away from his homeland and lover. Minstrels describe being absence as cruel absence, another’s house, stranger, dandy absence, omani absence, enemy, hangman etc. When we consider adjectives that minstrels use describing absence, we see that the missing period starts for everyone

when they become distanced from their homelands. The one in a foreign land longs for his homeland and suffer the difficulties of being a stranger.

Minstrels are the man of people and they perform their works relevant to reality. Minstrels use the language of their homeland's geography and culture in their works. The one who is abroad expects news from his homeland, lover and family. When we analyze the minstrels, we see that they ask for news from mountains, lakes, rains etc. Beside they send words to their lovers via these natural heritages. Also we see that when minstrels are kept unaware of their lovers, they complain these natural heritages.

The other approach in Turkish folk poetry is suffistic being absence concept. In suffistic conception, world is perceived as absence from home. Death means end of the being absence from home for sufis who devotes themselves to divine love and with this end, sufi gets dispose of this strangeness.

In the process from the tradition until today, we see that Turkish society has a patriarchal culture regarding to the family structure. This has led different task to be given to women and men. Considering the anthropological structure of men and women, even though perception of the concept in men and women has common points, we cannot talk about an exact similarity. The homesickness for men is a time apart from his house, homeland, mother, father, wife, children and beloved one. However, the homesickness for men is a time apart from her homeland, family, beloved one and sons and to be away from house, bride. A mother, who sends off her son to military, accepts him as away from home. A woman, who laments for the dead of her husband or son, perceives the death as homesickness. Here it is a religious-mystical acceptance and approach. In other words, this homesickness is a homesickness which will last till her meet with her son, husband or beloved one.

One of today's minstrels, Minstrel Nurşah is one of the minstrels alive in Eskişehir. Minstrel Nurşah was married at an early age and settled into the village of her husband by leaving her village of birth because of the marriage. The distress of her separation by marrying because of marriage and the difficulties of homesickness has reflected in the poetry of Minstrel Nurşah. However, the homesickness perception of Nursah is a quite different from other minstrels since she is a woman. Regarding to poems of Minstrel Nurşah, Nurşah also describes being bride, separate from children and beloved one as homesickness. The father home is homeland for her, a loneliness begins for a girl leaving the father home as bride, bride has a number of difficulties in adopting her new family, environment and home; the separation is synonymous with homeland for parents sending off their son to military. While the parents take pride in sending off their son to military, they feel deeply the concern and fear of not seeing him again on the other hand. A human apart from homeland and beloved ones becomes sad, cries, so the homesickness is the synonymous with tears at the same time. We see that Minstrel Nurşah talks about the difficulties of homesickness, the missing for those stayed in homeland and hope for the meeting time in her poems with homesickness theme.

When the word "homesickness" is said, a pain or sadness is felt in the hearth. The homesickness is the separation from the homeland, beloved one, means the loneliness, strangeness and fear. The one leaving his

homeland and beloved one is filled with apprehension. In other words, the homesickness is the missing for those stayed in homeland, means the hope for the meeting day, the waiting for news coming from them. The one being far from home waits the day when he comes back to homeland, lives with the hope for meeting with beloved ones. A large part of the minstrels expostulate on homesickness and blame on fate in their poems due to their difficulties and distress alone away from homeland.

In the Minstrel poem, the homesickness theme confronts to us as a common theme indwelled by all Minstrel. Minstrels leaving the homeland by getting his stringed instrument to perform his art have expressed their difficulties encountered and emotions they feel in their poems. In their poems Minstrels leaving the homeland has told of love, miss, sick for their beloved the fear of not to coming back and the fact that they could not find them.